

Jaarverslag

2024

Kennisplatform
Leefbaar en Kansrijk
Groningen

1

Voorwoord

Hoe kijken we als Kennisplatform terug op het afgelopen jaar? Je leest het in ons voorwoord.

[Pagina 4](#)

2

Ons jaar in cijfers

We geven het jaar 2024 in cijfers weer.

[Pagina 5](#)

3

Het Kennisplatform

We lichten kort toe wat de rol is van het Kennisplatform, wat onze missie is en waar we ons mee bezighouden.

[Pagina 6](#)

4

Activiteiten

Eén van onze kerntaken is het samenbrengen van mensen. Dit doen we door het organiseren van bijeenkomsten.

[Pagina 7](#)

5

Publicaties

We brachten in 2024 meerdere publicaties uit.

[Pagina 7](#)

6

Projecten

Naast het organiseren van evenementen, werken we aan verschillende (lopende) projecten. We lichten de projecten van 2024 toe.

[Pagina 8](#)

7

Lezingen en presentaties

We verzorgen op verzoek regelmatig lezingen en presentaties. Op de tijdlijn vind je een overzicht.

[Pagina 9](#)

8

In de media

We fungeren als vraagbaak en leverden het afgelopen jaar regelmatig een bijdrage voor de media.

[Pagina 10](#)

Voorwoord

Het jaar 2024 zal de geschiedenisboeken ingaan als het jaar waarin de gaskraan definitief dicht ging. Tegelijkertijd gebeurde er veel meer: een nieuw kabinet werd geïnstalleerd waardoor staatssecretaris Vijlbrief werd vervangen door Eddie van Marum. De voortzetting van deze positie is positief en het is fijn dat van Marum veel in het gebied aanwezig is. Tegelijk werd het dossier opgedeeld over drie ministeries. Daarmee is het takenpakket van staatssecretaris van Marum beperkter.

De maatregelen uit *Nij Begun* kregen hun eerste uitwerking. Er werd ingezet op een nieuwe richting voor de toekomst, met meer aandacht voor mensen en hun welzijn. Dit zien we ook terug in de aanpak van kwartiermaker Henk Nijboer, iets dat heeft geleid tot een gedragen Sociale Agenda. We hopen dat deze lijn wordt doorgezet en dat ook toekomstige plannen naar aanleiding van *Nij Begun* in goede samenhang en samenwerking worden ontwikkeld.

Tegelijkertijd zien we dat inwoners, ondernemers en andere kwetsbare groepen nog altijd vastlopen in het complexe systeem. Ondanks goede bedoelingen en vooruitgang, lukt het betrokken partijen niet altijd om snelheid, duidelijkheid en maatwerk te leveren. Ook blijft (het gebrek aan) communicatie een terugkerend probleem. Als Kennisplatform proberen wij met evenementen en onderzoeken bij te dragen aan verbeteringen. We zien gelukkig een groeiende bereidheid om te leren van het verleden en onderzoek een plek te geven in de vorming van beleid.

Voor het Kennisplatform stond het afgelopen jaar in het teken van veel onderzoek, waar we tevreden op terugkijken. We brachten, ter voorbereiding op de Staat van Groningen, het Noord-Nederlandse monitor- en onderzoekslandschap in kaart, gaven een onafhankelijke visie op het proces rondom de gebiedsbijdrage van de oliewinning in Schoonebeek, publiceerden een weten-

schappelijke artikel en droegen bij aan het project Ooggetuigen van de Gaswinning. We startten een onderzoek naar ondernemerschap in het gaswinningsgebied en de partijen die zich met ondernemers bezighouden en schreven een notitie over sociale cohesie in Groningse dorpen en wijken die te maken hebben met de gaswinningsproblematiek.

Met een positief gevoel kijken we ook terug op de verschillende activiteiten die we in 2024 organiseerden om kennisuitwisseling te bevorderen. Zo organiseerden we voor professionals een co-creatie sessie over sociale cohesie, om hen met elkaar in contact te brengen en

om kennis en inzichten uit te wisselen. Tijdens ons kenniscafé *Jouw Groningen* stond de impact van de gaswinning op jongeren centraal, met persoonlijke verhalen en wetenschappelijke inzichten.

Daarnaast bleven we ook in 2024 in gesprek met vele partijen om overzicht te houden, te kunnen reflecteren en inzicht te geven. We verzorgden dertien presentaties en lezingen aan verschillende publieken en ontvingen internationale onderzoekers met wie we kennis over mijnbouw, aardbevingen en herstelprocessen uitwisselden.

Ons werk zou niet mogelijk zijn zonder de mensen die hun verhalen met ons delen, die meewerkten aan onze onderzoeken en die een bijdrage leverden aan onze activiteiten, de betrokkenheid van verschillende partijen bij ons werk en de diverse samenwerkingen die wij het afgelopen jaar hebben voortgezet. We zijn wederom dankbaar voor de waardering die wij terughoren vanuit ons netwerk over ons werk en de bijeenkomsten en kijken uit naar een nieuw jaar.

Team Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen (Tom, Nienke, Sarah, Paulien, Agustín, Ena en Aziza)

“Inwoners, ondernemers en andere kwetsbare groepen lopen nog altijd vast in het complexe systeem”

ONS JAAR IN CIJFERS

632

Uitgedeelde exemplaren van *Inzicht in impact*

13

Presentaties/lezingen

7

Media bijdragen

21

Geïnterviewden voor het rapport
Ondernemerschap in het gaswinningsgebied

5

Projecten

9

Kennisambassadeurs

14

Samenwerkingen

Het Kennisplatform

Het Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen verzamelt en deelt kennis en onderzoek dat relevant is voor sociaal-maatschappelijk beleid in het Groningse gaswinningsgebied. We brengen mensen en kennis samen om kennisdeling en kennisbenutting te stimuleren. Daarmee dragen we bij aan de verbetering van beleid. Het Kennisplatform stimuleert samenwerkingsverbanden, co-creatie en een divers netwerk.

We hebben als Kennisplatform drie kerntaken:

- Het verzamelen, overzichtelijk maken en duiden van kennis
- Het creëren van een overzicht van kennislacunes
- Het delen van kennis en publiek maken van resultaten

Verschillende activiteiten dragen bij aan het vervullen van deze kerntaken. We organiseren evenementen voor iedereen die geïnteresseerd is in onderzoek en kennis gerelateerd aan de hoofdthema's van het Kennisplatform. Hierdoor brengen we onderzoekers, bewoners, professionals, ondernemers en bestuurders samen. Daarnaast voeren we verschillende projecten uit, publiceren we kennisoverzichten en fungeren we als kennisloket: we zijn beschikbaar voor consultaties en verzorgen lezingen.

Het Kennisplatform heeft een interdisciplinair [team](#). We versterken elkaar door onze verschillende invalshoeken en talenten. Op dit moment bestaat het team uit acht personen: wetenschappelijk directeur, coördinator, projectsecretaris, communicatieadviseur, twee onderzoekers en twee promovendi.

Activiteiten

Februari	Rondje provincie Groningen – Boek promotie
Mei	Expositie <i>Impact in beeld</i>
Juni	Sessie Co-creatie traject – meer informatie
November	Kenniscafé <i>Jouw Groningen</i> – meer informatie

Publicaties

Mei	Reactie Schoonebeek – reflectie
Mei	The Groningen Gas Field: The Role of Science in a Slow-Onset Disaster – hoofdstuk
Juni	De Staat van Groningen – notitie
December	Sociale cohesie in het gaswinningsgebied – notitie

Projecten

Ondernemerschap in het gaswinningsgebied

De ondernemers in het gaswinningsgebied waren lange tijd een ‘vergeten groep’: ze hadden te maken met allerlei negatieve gevolgen, maar konden nergens terecht als ze in de knel kwamen. Het Kennisplatform heeft in kaart gebracht hoe de behoeften van het midden- en kleinbedrijf zich verhouden tot het aanbod van regelingen en de steun die organisaties inmiddels bieden. Het onderzoek is uitgevoerd op verzoek van de Nationaal Coördinator Groningen. Voor het onderzoek interviewden we 21 professionals en deden we uitgebreid literatuuronderzoek.

Co-creatie traject

In opdracht van Groningse gemeenten heeft het Kennisplatform van 2022 tot en met 2025 vijf co-creatie bijeenkomsten gehouden. Deze sessies hadden drie doelen (1) kennis en onderzoeksresultaten beter benutten (2) de wisselwerking tussen onderzoek en beleid verbeteren en (3) kennisuitwisseling tussen professionals en gemeenten en instanties stimuleren om werkprocessen te verbeteren. De sessies waren gericht op het samenbrengen van professionals die werkzaam zijn in het dossier. We hebben verschillende (creatieve) werkvormen, theater en muziek ingezet. De bijeenkomsten werden als waardevol ervaren. Als Kennisplatform observeerden we dat er veel behoefte is aan uitwisseling en het opbouwen van een netwerk.

De Staat van Groningen

Het Kennisplatform heeft een overzicht gegeven van het bestaande Noord-Nederlandse monitor- en onderzoekslandschap, ter voorbereiding op De Staat van Groningen. De resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd in de notitie *De Staat van Groningen: een inventarisatie van het Noord-Nederlandse monitor- en onderzoekslandschap*.

Ooggetuigen van de Gaswinning

Het project Ooggetuigen van de gaswinning legt in een paar jaar tijd de verhalen van ten minste 100 mensen op video vast. Zo wordt de recente geschiedenis aan de hand van persoonlijke verhalen verteld. Vanuit het Kennisplatform ondersteunen we het project met onze kennis over de maatschappelijke gevolgen van de gaswinning. We werkten mee aan de opzet van het project, zoals het uitwerken van de onderzoeksopzet en interview protocollen. Ook verzorgden we in april 2024 een introductiecollege over het gaswinningsdossier voor het projectteam. Op die manier brachten we het team op de hoogte van de geschiedenis en recente ontwikkelingen in het dossier.

Reactie Schoonebeek

De gemeente Coevorden heeft het Kennisplatform gevraagd om een onafhankelijke visie te geven op het proces rondom de gebiedsbijdrage van de oliewinning in Schoonebeek. In onze reactie zijn de inzichten en lessen uit de ‘casus Groningen’ het vertrekpunt. We trekken hieruit conclusies voor de huidige situatie en analyseren tenslotte het gebiedsproces in Schoonebeek.

Sociale Cohesie

Het Kennisplatform schreef een notitie om een overzicht van kennis te bieden rondom sociale cohesie in Groningse dorpen en wijken die te maken hebben met de gaswinningsproblematiek. Hierin duiden we de impact van schade en versterking op de sociale cohesie en verkennen we welke interventies op lokaal niveau kunnen bijdragen aan het versterken van buurenrelaties en sociale samenhang. We wijzen de gemeenten op belangrijke aandachtspunten om tijdens interventies rekening mee te houden. Door middel van literatuuronderzoek en informele gesprekken met bewoners en professionals zijn waardevolle inzichten verkregen.

Lezingen en presentaties

12 februari 2024

Utrecht Law College (ULC)

Lezing

14/15 maart 2024

Building Forth Together

Lezingen

9 april 2024

Versterkingspunt het Hogeland

Presentatie

18 april 2024

Training interviewers

Ooggetuigen van de Gaswinning

Presentatie

27 juni 2024

Informatiemiddag

De Staat van Groningen

Provincie Groningen

Lezing

5 oktober 2024

Onthulling kunstproject

Thesinge

Toespraak

15 november 2024

Groninger Bestuurs-

conferentie

Lezing

2 maart 2024

D'66 Provinciehuis

Lezing

28 maart 2024

Probus Groningen Zuid

Lezing

11 april 2024

Bestuurdersbijeenkomst

woningcorporaties Appingedam

Lezing

30 mei 2024

Building Forth Together

Hamburg

Werkbezoek

22 augustus 2024

Werkbezoek Staatssecretaris

Eddie van Marum

Presentatie

9 oktober 2024

Dutch Studies Rijksuniversiteit

Groningen

College

In de media

Februari	Dagblad van het Noorden – artikel
April	Radio Eemsdelta – aflevering
April	Dagblad van het Noorden – artikel
April	NPO Radio 1 – uitzending
Juni	Dagblad van het Noorden – artikel
Oktober	Garmer & Thesinger Express – artikel
December	NRC – artikel

Dit is een uitgave van
Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen
www.kennisplatformleefbaar.nl

